

Verslag: Klimaattafel – Gemeente Lede

maandag 08.01.2018 (19u30-22u15)

Aanwezigen: Pieter Leus, Lieve Van Medegael, Freddy Beirens, Johan De Cremer, Jo Roobrouck, Bart Vander Heyden, Isabelle Derder, Roland Lemmens, David Van Den Heede, Ivan De Vrieze, Leonor Branco, Arnout Willockx, Christa Van der Meersch, Jan Van den Bossche, Sulotta De Clercq, Paul De Jaeger, Martin Peynsaert, Leo Slos, Erik Van de Wiele, Yvette Saerens, Els Eeckhoudt, Layla Aydemir, Evelien Nijs, Hubert Topke, Chris Van de Velde, Fabiola Props, Tonia De Middeleir, Nico Lepoutre, Paul Van Gijseghem, Anja Van Der Snickt, Wesley De Mey, Nina Van de Velde, Lien De Bosscher, Dirk Trachet, Sandra Calcoen

Gemeente: Geertrui Van De Velde, Stijn Wille, Sarah Timmerman, Peter D'Hondt, Joost Van den Steen

Project: Saskia Van der Stricht (Provincie Oost-Vlaanderen), Ilse Claes (Projectcoördinator), Kim Van den Heuvel (Zero Emission Solutions), Fran Pennynck (Zero Emission Solutions)

10.01.2018

Kim Van den Heuvel & Fran Pennynck

Agenda:

- Context klimaatplan, nulmeting en inspiratie
- Bespreken mogelijke maatregelen aan klimaattafels

I. Inleiding – Project Klimaatgezond Zuid-Oost-Vlaanderen

Via het project 'Klimaatgezond Zuid-Oost-Vlaanderen' willen de Provincie, de streekintercommunale SOLVA, het Streekoverleg en de 13 betrokken gemeenten komen tot een doorgedreven en ambitieuze klimaataanpak.

Op 27.01.2017 ondertekenden de gemeenten en steden het Burgemeestersconvenant en engageerden zij zich om tegen 2030 de CO₂-uitstoot op de grondgebieden van Brakel, Denderleeuw, Erpe-Mere, Geraardsbergen, Haaltert, Herzele, Lede, Lierde, Maarkedal, Ronse, Sint-Lievens-Houtem, Zottegem, Zwalm te reduceren met minstens 40% t.o.v. 2011 en om een adaptatiebeleid uit te werken.

Het project 'Klimaatgezond Zuid-Oost-Vlaanderen' heeft 3 doelstellingen:

1. In het kader van het Burgemeestersconvenant engageren de 13 steden en gemeenten zich tot het uitschrijven van een gezamenlijk klimaatplan.
2. Op maat van de regio Zuid-Oost-Vlaanderen wordt een gezamenlijke toekomstvisie en strategie ontwikkeld met de 22 steden en gemeenten op het grondgebied.
3. Concrete klimaatacties worden opgestart en kunnen op afroep door de 22 steden en gemeenten uitgevoerd worden op eigen grondgebied, cfr. Groepsaankopen met Bea vzw vanaf najaar 2017. (Meer info volgt later)

Voor de begeleiding van het eerste deel is het studiebureau Zero Emission Solutions (ZES) aangetrokken. Binnen twee jaar na ondertekening moeten de gemeenten gezamenlijk o.a. een CO₂-nulmeting, een risico- en kwetsbaarheidsanalyse en een klimaatplan indienen. Dit plan omvat een overzicht van de maatregelen die de gemeenten zullen treffen om de uitstoot op hun grondgebied te reduceren (mitigatie) en de adaptatie-maatregelen (na risico- en kwetsbaarheidsanalyse). Een sectoroverschrijdende en participatieve aanpak is daarbij zeer belangrijk. Er wordt een intensief traject doorlopen in een periode van twaalf maanden. Tijdens deze klimaat Tafel konden alle inwoners een inbreng doen.

Meer weten over dit project?

www.lede.be/klimaattafel

www.so-lva.be/klimaat-en-energie

www.facebook.com/klimaatgezondzo

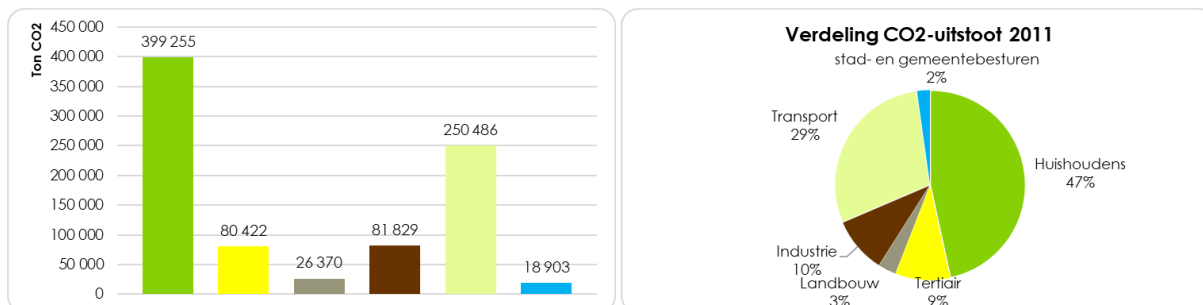
www.twitter.com/klimaatgezondzo

II. Nulmeting

Als eerste stap brachten we de CO₂-uitstoot voor het referentiejaar 2011 in kaart. Het gaat over de CO₂-uitstoot van het energieverbruik - zowel door brandstoffen als door elektriciteit – op het grondgebied van de 13 gemeenten.

CO₂-uitstoot ZOV 2011 = 857.257 ton CO₂

-40 % CO₂-uitstoot ZOV 2011 = -324.907 ton CO₂

Figuur 1: CO₂-uitstoot op het grondgebied van de 13 deelnemende gemeenten in Zuid-Oost-Vlaanderen in 2011

Opmerking: de uitstoot ten gevolge van transport op de snelwegen, spoor en de binnenwateren is niet meegenomen. Ook de uitstoot van ETS-bedrijven zijn hier niet in opgenomen.

CO₂-uitstoot Lede 2011 = 53.970 ton CO₂ of 3,0 ton CO₂ /inwoner

III. Resultaten klimaattafel

Mogelijke maatregelen die de gemeente kan opnemen in het klimaatplan: de maatregelen in het **blauw** werden nagestuurd door betrokken inwoners.

Klimaattafels 1: Mobiliteit

- Bijsturen van het mobiliteitsplan ivf het STOP-principe
- Bevragen van de bevolking inzake mobiliteit
- Veiliger maken van de schoolomgeving door o.a.
 - o Herinrichting van de schoolomgeving ism Solva (gepland)
 - o Voorzien van een parking iets verder van de scholen, ipv kiss and ride voor de schoolpoort
- Stimuleren van fietsen bij leerlingen
 - o Organiseren van fietspools voor leerlingen
 - o Opmaken van schoolrouteplan
 - o Sensibiliseren rond fietsen bij ouders en leerlingen
 - o Aantrekken van vrijwilligers als coach in klimaatverhaal naar scholen
 - o Minder zware boekentassen laten meenemen
 - o Inzetten van vrijwilligers om met kinderen te wandelen naar school vanaf een parking
 - o Organiseren van fietsworkshops voor kinderen & ouders door de gezinsbond (gepland)
- Verbeteren van de wandel- en fietsinfrastructuur door o.a.
 - o Weginfrastructuur aanleggen ivf de fietsers
 - o Voorzien van vluchtheuvels ter snelheidsbeperking
 - o Uitbreiden en onderhouden van een veilig fietswegennet met o.a. fietsautostrades
 - o Inrichten van maatregelen i.f.v. trage weginfrastructuur vb. trage wegen
 - o Voorzien van beveiligde fietsstallingen vb. bij knooppunten van openbaar vervoer.
 - o Aanleggen van brede, toegankelijke voetpaden (dmv handhaving) waar de fietspaden op aansluiten (en niet de parkeerplaatsen)

- Aanleggen van afgescheiden fietspaden
- Voorzien van fietsverbindingen naar alle deelgemeenten
- Herstellen van de openbare verlichting aan de fietspaden
- Opleggen van fietsparkeerplaatsen bij bedrijven, organisaties, meergezinswoningen, e.a.
- Plaatsen van beveiligde, overdekte fietsenstallingen
- Aanleggen van fietsstraten, brede suggestiestroken en fietsnelwegen
- Aanleggen van fietspaden op hoogte (skyfietspaden)
- inzetten op goede fietsverbindingen voor het woon-werkverkeer (richting station) en
- Stimuleren van fietsen door o.a.
 - Organiseren van fietsdelen voor bakfietsen, elektrische fietsen maar evengoed reisfietsstassen
 - Creatief promoten van fietstochten door vb. het verspreiden van folders
 - Organiseren van fietspools
 - Onderhouden van de fietspaden
 - Nultolerantie op gedrag dat fietsen onveilig maakt
 - Informeren over fietsvakanties
 - Voorkomen van fietsdiefstal
- Inzetten op kernversterkend beleid door o.a.
 - Stimuleren van lokale winkels
 - Stimuleren van de lokale economie
- Ontmoedigen van autogebruik door o.a.
 - Weren van doorgaand verkeer door de kern
 - Voorzien van groene randparkings voor wagens en kwalitatieve goede gelegen fietsenparkings voor fietsers
 - Verminderen van de autoparkeerplaatsen
 - Voorzien van gratis randparkings
- Stimuleren van carpoolen door o.a.
 - Opzetten van een elektrisch deelwagensysteem in combinatie met een carpoolparking
- Stimuleren van openbaar en collectief vervoer
 - Overleg plegen met De Lijn en de NMBS ivm uitbreiden van het aanbod (ook buiten de spits) en beter afstemmen op elkaar en op de schooluren
 - Pleiten voor een belbus voor kinderen
 - Informeren over nieuwe Colruyt-app die toelaat dat een buur, een vriend of zelfs wildvreemde jouw boodschappen thuis bezorgt
 - Organiseren van een forum om op gemeentelijk niveau inkopen te organiseren
 - Organiseren van een gratis leverdienst voor zware boodschappen
- Stimuleren van autodeelsystemen door o.a.
 - Bekendmaken en promoten van particuliere autodeelsystemen
 - Organiseren van infoavonden over delen vs. Privéwagen
 - Inzetten van de gemeentelijke voertuigen in een autodeelsysteem
- Organiseren van busje die mensen naar winkels rijdt ter aanvulling OV
- Uitspelen van een voorbeeldfunctie door de gemeente door o.a.
 - Elektrificeren van gemeentelijke dienstvoertuigen op groene stroom
- Voeren van een campagne rond duurzame mobiliteit met o.a. aandacht voor
 - Gezondheid, vertragen van de maatschappij
 - Wegnemen van mentale drempels (vb. het regent altijd)
- Onderzoeken rendabiliteit fietsdeelsysteem in de gemeente Lede vb. BlueBike
- Informeren, communiceren en sensibiliseren

- Heruitvoering van sensibilisatieactie met aardbeiplantje, cfr Airbezen - Antwerpen.
Opmerking: aardplantjes werden aan burgers uitgedeeld, deze lieten dit groeien op eerste verdiep vensterbank. Nadien werden blaadjes in labo onderzocht op zware metalen- en fijn stofgehalte
- Uitspelen van de voorbeeldfunctie van de gemeente vb. het plaatsen van de nieuwe CNG-wagen aan het gebouw waar de nieuwjaarsreceptie voor de burgers plaatsvindt

Klimaattafels 2: Energie

- Stimuleren van zonnepanelen door o.a.
 - Uitspelen van voorbeeldfunctie door het plaatsen van zonnepanelen op alle geschikte daken van de gemeentelijke gebouwen
 - Mogelijk maken van investeringen in zonne-energie voor minder bedeelde groepen
- Initiëren van grote zonnepanelenprojecten op daken van grote gebouwen van/langs/op
 - Overheidsgebouwen (voorbeeldfunctie)
 - Grote baanwinkels (Delhaize, Dreamland, Colruyt) en andere industrie –en landbouwbedrijven
 - Bermen spoorweg en E40 (vb. geluidsschermen)
 - Oude stortplaats in Vlierzele (i.p.v. golfterrein)
 - (Nieuw) afdak perron station Lede (nu enkel schuilhuisjes voorzien en station zelf 's namiddags niet meer open)
- Uittesten van rendement Oost-Westopstelling zonnepanelen
- Opslag van overschot van zonne-energie zonnepanelen particulieren in één super-batterij per wijk of straat
- Opnemen van voorwaarden goede oriëntatie dak ifv plaatsing zonnepanelen in verkavelings –en stedenbouwkundige vergunningen
- Sensibiliseren van specifieke doelgroepen vb. ouderen en architecten rond zonne-energie
- In kaart brengen van zones voor de plaatsing van middelgrote windturbines (> 15m) zonder hinder
Opmerking: tafel gaat er vanuit dat er geen plaats is in Lede om windmolens te zetten: er zijn reeds concentratiezones in de omgeving (Erembodegem en Erpe-Mere), maar ook nog wel in in Oordegem (deelgemeente Lede) langs de E40
- Uitvoeren van een haalbaarheidsstudie die het potentieel aan restwarmte en de aanleg van warmtenetten onderzoekt (in de bestaande situatie en bij nieuwe ontwikkelingen) ism Solva
- Subsidiëren van warmtepompen
- Wegwerken van de administratieve kosten voor grondboringen in functie van warmtepompen
- Onderzoeken van potentieel waterkrachtturbines langs waterlopen
- Oprichten of stimuleren van bestaande burgercoöperatie voor realisatie van hernieuwbare energie ism Solva
- Inzetten op rationeel energiegebruik
- Informeren, communiceren en sensibiliseren door o.a.
 - Langs te gaan van deur tot deur

- Nadruk te leggen op herhalen van de boodschap in communicatiestrategie
- Laten controleren van verwarmingssystemen in gemeentelijke gebouwen ism Eandis (gepland)
- Aanpassen van de straatverlichting naar LED (gepland)
- Verlenen van concreet advies op maat van inwoners over rendement/plaatsing HE-installatie, subsidies, energieleningen e.d.
- Informeren over de levenscyclusanalyse/recyclage/CO₂-uitstoot van HE-installaties (vooral voor windmolens, zonnepanelen)
- Organiseren van grote campagnes à la 'warmste week' om mensen warm te maken voor hernieuwbare energie
- Invoeren van een verplicht aandeel HE bij nieuwbouwprojecten
Opmerking van de tafel: je kan dit 'afkopen' door te investeren in lokale, coöperatieve HE-projecten. Sinds vorig jaar is de wetgeving versoepeld en kan dit in héél Vlaanderen, wat eigenlijk een achteruitgang is. Vlaamse overheid zou dit terug moeten draaien: enkel investeren in lokale of provinciale projecten
Opmerking: Vereenvoudigen Vlaamse wetgeving en wegwerken drempels om HE te produceren + consistente wetgeving (niet het éne jaar zou en het andere jaar zus): investeringszekerheid!

Klimaattafel 3: Wonen

- Bestrijden van leegstand (lopend)
- Invoeren van duurzame voorschriften in de ruimtelijke planningsinstrumenten met het oog op inbreiding, kleiner wonen, inrichten van wijken als woonerf, e.a.
- Aanpassen van de voorschriften met het oog op het toelaten van buitenisolatie
- Aanpassen van de voorschriften met het oog op het toelaten van het opdelen van woningen
- Aanbieden van energieaudits voor bestaand patrimonium
- Bekendmaken van de burenpremie van Eandis
- Stimuleren van collectieve renovatie
- Opleggen van energieaudits voor de verkoop van de woning
Opmerking: hierdoor worden de geschatte kosten van de energetische renovaties vooraf in kaart gebracht
- Stimuleren van mobiliteit tussen woningen ivf de levensfase door o.a.
 - Voorzien van voldoende kwalitatief groen in de kern
 - Voorzien van een aanbod aan kwalitatieve meergezinswoningen

Klimaattafel 4: Consuminderen

- Bekendmaken, promoten en ondersteunen van initiatieven mbt consuminderen
- Uitspelen van een voorbeeldfunctie van de gemeente
- Opstarten van een klimaatvereniging die initiatieven opvolgt, initieert en ondersteunt
- Stimuleren van korte keten door o.a.
 - Creëren van een platform om lokale producten te promoten
 - Integreeren van boerenmarkt in de gewone markt
 - Opstarten van een buurderij en zelfplukboerderij
 - Ontwikkelen van een folder met het aanbod van de verschillende lokale producten
 - Uitwerken van fietstochten ter promotie van de lokale producten
 - Stimuleren, promoten en organiseren van samentuinen, volkstuinten, voedselbos en pluktuinen

- Ondersteunen van bestaande initiatieven vb. Vzw De Loods
- Stimuleren van lokale economie
- Stimuleren van minder afval door o.a.
 - Belasten van te veel afval
 - Informeren rond hoe je afval kan verminderen en rond composteren
 - Stimuleren van recycleren en afval verminderen op school
 - Sensibiliseren rond afvalvermindering
 - Promoten van Facebookgroep 'Pluk'
 - Promoten van 'voedselpotje'
- Stimuleren van deelsystemen door o.a.
 - Promoten van particuliere deelsystemen vb. organiseren van informatiesessie
- Stimuleren van duurzaam aankopen door o.a.
 - Zoeken van 'makers' om repaircafé's op regelmatige basis te organiseren ism kringwinkel
 - Promoten van het duurzaam aankoopbeleid van de gemeente
 - Promoten van duurzame producten
- Communiceren over feit dat zacht plastic kan gerecycleerd worden in het containerpark
- Oplijsten van alle relevante verenigingen en organisaties mbt fair trade, derde wereld, etc.
- Stimuleren en aanspreken van de lokale middenstand over de integratie van duurzaamheid in bedrijfsvoering

Klimaattafel 5: Adaptatie

- Bestrijden van wateroverlast. Combinatie van overstromingsgebied met waterkracht.
- Voorzien van waterdoorlatende verhardingen
- Voorzien van dak- en gevelgroen
- Ieder huis een boom
- Plaatsen van bladkorven in de straten met bomen
- Minimaliseren van verhouding bebouwing tot verharde ruimte. Hoger bouwen (meergezinswoningen) in gemeenschappelijk groen
- Invoeren van gescheiden riolering
- Verplichten van gebruik van hemelwater

ALGEMEEN

IV. Opportuniteit

“Momenteel is er indieningsmogelijkheid voor projecten bij Streekmotor23. Streekmotor23 is een recent opgericht streekfonds dat lokale initiatieven steunt in de 23 gemeenten van Zuid-Oost-Vlaanderen. Projecten met een sociale component én een omgevingscomponent komen in aanmerking. Initiatieven rond klimaat passen hier ook in. Meer info: <http://www.streekmotor23.be/static/steun-steun-aanvragen>”

V. Volgende stappen

Alle ideeën en suggesties van inwoners, maar ook beleidsmakers, ambtenaren, ondernemers, experts, e.a. worden in een volgende stap samen gebracht. Het klimaatteam van de gemeente bekijkt de impact en haalbaarheid om zo te komen tot een gedragen en realistisch plan.

Het klimaatplan wordt tegen de zomer van 2018 afgerond. Na indiening van het plan bij Europa zal de gemeente Lede samen met de 12 andere steden en gemeenten overgaan tot de uitvoering van het plan.

De deelnemers van deze klimaattafel zullen hiervan op de hoogte gehouden worden.

ALVAST HEEL ERG BEDANKT VOOR JULLIE DEELNAME!